

Principnotat om universitetsklinikker

Med indgåelsen af et nyt aftalekompleks mellem Aarhus Universitet og Region Midtjylland i 2012 blev det muligt for regionshospitalet, inkl. regionspsykiatrien og præhospitalet i Region Midtjylland at blive tilknyttet Aarhus Universitet som universitetsklinik.

Dato 19-12-2013

Katrine Svane Jørgensen

Tel. +45 7841 2047

KatrineJoergensen@stab.m.dk

1-31-72-188-12

Side 1

Definition

Begrebet universitetsklinik dækker over en fælles prioritering af et område for Region Midtjylland, et regionshospital, inkl. regionspsykiatrien og præhospitalet og Aarhus Universitet. Klinikken omfatter et speciale eller afgrænset fagområde inden for et større speciale, hvor man kan have fokus på patientnær forskning på højeste internationale niveau¹. En universitetsklinik kan også bestå af en flerhed af specialer samlet inden for et større område, fx folkesundhed, sundhedstjenesteforskning, rationel diagnostik o.lign.

En universitetsklinik er defineret som en stabil konstruktion, hvor al forskning og undervisning er som beskrevet i aftalekomplekset.

Formål

Oprettelsen af universitetsklinikker har til hensigt at højne forskningssindsatsen og forskningskulturen generelt på de regionale hospitaler. Udnævnelsen af en universitetsklinik skal desuden ses som et kvalitetsstempel, der har til formål at synliggøre den pågældende afdelings forskningsaktiviteter.

Ansøgnings- og bedømmelsesprocedure

En hospitalsledelse, der ønsker, at en afdeling på hospitalet opnår status som universitetsklinik, skal ansøge herom. Bedømmelsen af ansøgningen forløber over følgende trin:

¹ Aftalekompleks for samarbejdet på sundhedsområdet mellem Aarhus Universitet og Region Midtjylland.

1. Ansøgningen forelægges Klinikforum i Region Midtjylland med henblik på vurdering af, om ansøgningen harmonerer med den samlede specialeplanlægning og forskningsstrategi i regionen.
2. Ansøgningen og Klinikforums bemærkninger hertil videresendes til Institut for Klinisk Medicin, der nedsætter et fagkyndigt bedømmelsesudvalg til at vurdere det videnskabelige grundlag for oprettelsen af universitetsklinikken².
3. Ansøgningen, inkl. bedømmelsesudvalgets vurdering forelægges Ledelsesforum for universitet-regionssamarbejdet (LUR), der træffer beslutning om etablering af universitetsklinikken. Det skal hertil bemærkes, at den hospitalsenhed, hvor universitetsklinikken er forankret, orienteres om bedømmelsesudvalgets vurdering af ansøgningen, inden denne forelægges LUR til godkendelse.

I bedømmelsen af ansøgningen lægges der vægt på, at afdelingen kan dokumentere en betydelig forskningsaktivitet, herunder en årrække med internationale publikationer og forskeruddannelse med hovedsæde på klinikken. For at blive godkendt som universitetsklinik skal der desuden foreligge en plan for, hvorledes man agter at fastholde og udbygge den position, klinikken har nationalt såvel som internationalt.

I den overordnede planlægning af antallet af universitetsklinikker tages hensyn til specialeplanlægningen samt regionens behov for diagnostik og behandling på højeste internationale niveau af de mere udbredte sygdomme. På baggrund af de krav, der stilles, vurderes det, at der *som udgangspunkt* højest vil kunne etableres én universitetsklinik inden for det samme fagområde i Region Midtjylland, dog foretages der en konkret vurdering i de enkelte tilfælde. Der vil være et tæt samspil med satningerne omkring forskningsprofiler.

Kommunikation

Der vil i dagene umiddelbart efter LURs behandling af en ansøgning blive givet en tilbagemelding til ansøgeren om udfaldet. Såfremt ansøgningen er imødekommet, sendes et godkendelsesbrev, inkl. bedømmelsesudvalgets vurdering til den hospitalsenhed, universitetsklinikken er forankret i. Kommunikationsafdelingen ved Health, Aarhus Universitet vil samtidig tage kontakt til hospitalets kommunikationsafdeling med henblik på koordinering af udsendelsen af pressemeddelelser.

I tilfælde af afslag meddeles dette til det relevante hospital. Med afslaget følger en begrundelse samt eventuel opfordring til at indgå i dialog med Institut for Klinisk Medicin om, hvilke initiativer der med fordel kan tages.

² Processen er den samme som ved professorbedømmelse, dvs. at dekanen nedsætter bedømmelsesudvalg efter indstilling fra institutlederen, og den endelige bedømmelse forhåndgodkendes af dekanen inden forelæggelse for LUR. Sammensætningen af bedømmelsesudvalget følger ligeledes de principper, der anvendes ved professorbedømmelser. Det efterstræbes, at ét af bedømmelsesudvalgets medlemmer kommer fra et af de øvrige skandinaviske lande.

Møder

Universitetsklinikker forventes i umiddelbar forlængelse af udnævnelsen at invitere Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet til et indledende møde med henblik på operationalisering og gennemførelse af forskningsplanen.

Der skal herudover afholdes mindst 1 årligt møde mellem instituttet og universitetsklinikken. Universitetsklinikken har ansvaret for at tage initiativ til møderne.

Navngivning

Afdelinger med universitetsklinikker skal i forhold til den borgerrettede kommunikation (fx skiltning, indkaldelsesbreve m.m.) henholde sig til de overordnede principper for navngivning af hospitalsafdelinger (jf. vedhæftede principnotat) og i disse sammenhænge således ikke anvende betegnelsen universitetsklinik. I øvrig kommunikation med eksempelvis samarbejdspartnere og fonde anvendes betegnelsen „Navn på afdelingen, Navn på hospitalet – Universitetsklinik“. Såfremt universitetsklinikken kun dækker en del af den pågældende afdelings arbejdsområde, skal dette præciseres ved at skrive „Universitetsklinik i/for xx“. En lignende præcisering kan være nødvendig i de særlige tilfælde, hvor en afdeling er benævnt ved en centerbetegnelse (fx Hammel Neurocenter og Diagnostisk Center). Ved oversættelse til engelsk skal navngivningen følge samme principper.

Nedenfor ses eksempler på dansk og engelsk navngivning af universitetsklinikker, der dækker henholdsvis hele afdelingens arbejdsområde og del af afdelingens arbejdsområde, samt tilfælde hvor en afdeling er benævnt ved en centerbetegnelse:

Eksempel på navngivning af universitetsklinik, der dækker hele afdelingens arbejdsområde:

- Arbejdsmedicinsk Klinik, Hospitalsenheden Vest – Universitetsklinik
- Department of Occupational Medicine, Regional Hospital West Jutland – University Research Clinic

Eksempel på navngivning af universitetsklinik, der dækker dele af afdelingens arbejdsområde:

- Medicinsk Afdeling, Hospitalsenheden Vest – Universitetsklinik i nefrologi og hypertension
- Internal Medicine, Regional Hospital West Jutland – University Research Clinic in Nephrology and Hypertension

Eksempel på navngivning af universitetsklinik, hvor afdelingen er benævnt med en centerbetegnelse:

- Diagnostisk Center, Hospitalsenhed Midt – Universitetsklinik for innovative patientforløb
- Diagnostic Centre, Regional Hospital Central Jutland – University Research Clinic for Innovative Patient Pathways.

Generelle principper for, hvad det indebærer at være universitetsklinik

Nedenfor beskrives en række overordnede principper for, hvad etableringen af en universitetsklinik indebærer.

- De involverede parter forpligtiger hinanden på at løfte og understøtte de godkendte universitetsklinikker.
- Det er et mål for en universitetsklinik, at der inden for de første 5 år oprettes et klinisk professorat, hvis dette ikke allerede er tilfældet. Det kliniske professorat indebærer desuden særlige forpligtigelser i forhold til forskningsledelse samt undervisning og vejledning af studerende.
- Der forventes, at universitetsklinikken samarbejder med de(t) relevant(e) speciale(r) på Aarhus Universitetshospital.
- Der er en forventning om, at der på medarbejderplan er en relation mellem universitetsklinikken og universitetet, fx i form af at medarbejdere ved universitetsklinikken underviser ved universitet.
- Hvis universitetsklinikken allerede har en professor, skal der laves en konkret aftale med universitetet om et eller flere andre relevante mål.
- Ansatte ved universitetsklinikken har adgang til alle forskningsstøttende faciliteter, der stilles til rådighed for forskere ved Aarhus Universitet. På nogle områder kan der være behov for en økonomisk og praktisk afklaring, inden det kan effektueres.
- Universitetsklinikken er forpligtiget til at realisere den plan, der er beskrevet i den ansøgning, som ligger til grund for godkendelsen.

Økonomi

Universitetsklinikkerne understøttes økonomisk med en ressourcetilførelse, der ligger i størrelsesordenen 1,5 mio. kr. pr. år fordelt mellem følgende tre parter:

- Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet
- Region Midtjylland (centrale forskningsmidler)
- Den hospitalsenhed hvor universitetsklinikken er forankret

Udgifterne fordeles med ca. 40 % fra instituttet, 40 % fra hospitalet og 20 % fra centrale forskningsmidler.

Den økonomiske understøttelse af universitetsklinikkerne vil som hovedregel gå til kliniske professorater, men midlerne vil i særlige situationer også kunne gå til andre forskningstiltag, dog inden for samme økonomiske størrelsesorden. Den faktiske ressourcetilførelse og anvendelsen af midlerne vil skulle afklares fra gang til gang mellem de implicerede parter.

Den økonomiske understøttelse af universitetsklinikkerne gælder for en 5-årig periode, hvorefter klinikkerne forventes at være selvfinansierende.

Evaluering af universitetsklinikker

Der skal ske en evaluering af universitetsklinikkenes forskningsaktiviteter efter 5 år. Evalueringen følger samme procedure, som der gælder ved professorbedømmelser. Evalueringen vil, så vidt det er muligt, blive foretaget af det bedømmelsesudvalg, der oprindeligt bedømte ansøgningen om etablering af universitetsklinikken.

Hospitalerne er herudover forpligtiget til at orientere Region Midtjylland og Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet, såfremt der er væsentlige afvigelser og/eller problemstillinger i forhold til realiseringen af de planer, som godkendelsen er baseret på.

Endelig vil der med passende mellemrum blive fulgt op på fremdriften for universitetsklinikkerne med henblik på orientering til LUR og regionsrådet m.v. om universitetsklinikkenes aktiviteter og resultater.

Principperne beskrevet i nærværende notat er gældende fra og med 1. januar 2014. Principnotatet tages op til revision efter 2 år.